

REPUBLIKA IRAKU

PODSTAWOWE INFORMACJE

Ustrój	republika parlamentarna, na czele której stoi prezydent
Podział etniczny	Arabowie - ok. 75% - 80%, w tym Madanowie "Arabowie błotni" - ok. 350-500 tys. Kurdowie - ok. 15% - 20% Pozostałe grupy etniczne - ok. 5-6%
Religia dominująca	islam
Strefa czasowa	UTC +3
Waluta	dinar iracki (IQD) = 1,17 USD (2009 r.)
Prezydent	Jalal Talabani (Kurd, II kadencja od listopada 2010 r.)
Premier	Nouri al-Maliki

Wraz ze stabilizacją sytuacji politycznej oraz poprawą bezpieczeństwa w Iraku wzrasta zainteresowanie tym krajem wśród polskich przedsiębiorców. Głównym problemem jest niestosowanie przez partnerów irackich światowych zasad handlu – brak gwarancji płatności za zrealizowane dostawy.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	Szacunki za 2012 r.
PKB wg parytetu siły nabywczej (szacunki)	242,5 mld USD
KB na 1 mieszkańca w USD	7.200 USD
Wzrost PKB (szacunki)	8,4 %
Części składowe PKB:	rolnictwo 3,4 %
	przemysł 64,9 %
	usługi 31,7 %
Inflacja (w %)	6,1 %
Bezrobocie (w %)	16 % (szacunki)

Eksport	93,91 mld USD
Główne towary w eksporcie	ropa naftowa (84 %), pozostałe surowce ropopochodne – poza paliwami (8 %), artykuły spożywcze i zwierzęta żywe (5 %)
Główni partnerzy w eksporcie	USA (21,4%), Indie (21,1%), Chiny (13,8), Rep. Korei (11,2%), Kanada (4,8%), Włochu (4,5%), Hiszpania (4,3%)
Import	56,89 mld USD
Główne towary w imporcie	żywność, leki, towary przetworzone
Główni partnerzy imporcie	Turcja, Syria, Chiny, USA, Rep. Korei

Źródło: CIA The World Factbook (aktualizacja z sierpnia 2013 r.)

PROGRAM ROZWOJU SEKTORA PRYWATNEGO W IRAKU

Program jest realizowany we współpracy rządu irackiego z agendami ONZ, Bankiem Światowym, Amerykańską Agencją ds. Rozwoju oraz Włoską Izbą Handlową UNIONCAMERE. Za bezpośrednią koordynację odpowiedzialne jest przedstawicielstwo UNDP w Iraku we współpracy z Biurem Projektowym UNDP w Warszawie (będącym częścią UNDP Bratislava Regional Centre). Polska będzie uczestniczyła w ww. programie, który ma na celu stworzenie kompleksowych ram dla rozwoju gospodarczego, w szczególności rozwoju sektora prywatnego w Iraku. Program dąży do zrównoważonego wzrostu zatrudnienia, redukcji ubóstwa oraz poprawy otoczenia instytucjonalnego i prawnego, które umożliwi zwiększenie inwestycji krajowych i zagranicznych. Poszczególne polskie ministerstwa i agencje zaoferowały możliwość dzielenia się swoimi doświadczeniami z zakresu: procesów prywatyzacyjnych (MSP), ekonomii społecznej, reformy emerytalnej, modelu integracji społecznej osób niepełnosprawnych (MPiPS), procesów transformacyjnych (MG), reformy podatkowej (MF), infrastruktury prawnej i instytucjonalnej niezbędnej do utworzenia w Iraku instytucji odpowiadającej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), zachowania dziedzictwa kulturowego Iraku (MKiDzN), integracji społeczno-kulturowej poprzez zajęcia sportowe (MSiT).

PERSPEKTYWY ROZWOJU POLSKO-IRACKIEJ WYMIANY HANDLOWEJ I WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Obecny stan współpracy gospodarczej nie odzwierciedla zaangażowania Polski w proces stabilizacji i odbudowy Iraku. Inicjatywy KIG, a także innych organizacji samorządowych aktywnie wspieranych przez Ministerstwo Gospodarki zaowocowały o wiele niższym od spodziewanego zaangażowaniem polskich przedsiębiorców na irackim rynku. W 2003 roku zainteresowanie udziałem w rekonstrukcji Iraku zgłosiło ponad 1600 polskich przedsiębiorstw. Owocem tego było utworzenie 15 konsorcjów branżowych. Największym beneficjentem była, jak dotychczas, właściwie jedna firma - Bumar sp. z o.o.

Szczególny wzrost zainteresowania polskich przedsiębiorców odnotowywany jest w regionie Kurdystanu irackiego. Od 2009 r. Ambasada RP w Bagdadzie uczestniczy w Międzynarodowych Targach Wielobranżowych w Erbilu (stolica autonomicznego regionu irackiego Kurdystanu). Ministerstwo Gospodarki poparło pomysł otwarcia Konsulatu Honorowego w Erbilu, który miałby również wspierać polskich przedsiębiorców.

W listopadzie 2011 r. podpisana została umowa o współpracy między Województwem Małopolskim a Regionem Kurdystanu. W tym samym miesiącu przebywała w Iraku misja gospodarcza 20 polskich przedsiębiorstw z sektora przemysłu spożywczego zorganizowana przez Agencję Rynku Rolnego.

W styczniu 2012 r. przebywała w Polsce misja przedsiębiorców z regionu Kurdystanu.

POLSKO-IRACKA WYMIANA HANDLOWA (wartości w tys. USD)

	2008	2009	2010	2011	2012	Dynamika % 2011 = 100
Eksport	37, 424	43 ,496	49,991	94,21	92,534	98
Import	0,203	0,142	0,006	0,007	77,736	1137328
Obroty	37 ,627	43 ,638	50, 152	94,217	170,27	b.d.
Saldo	37, 221	43. 354	50 ,140	94,203	14,798	b.d.

Źródło: GUS

Wg danych GUS, polski eksport do Iraku w 2012 r. wyniósł 92,5 mln USD, a import 77,7 mln USD.

Tradycyjnie główne pozycje w naszym eksporcie to: papierosy, ser przetworzony, kombajny zbożowe, urządzenia do przetwórstwa spożywczego, broń. Tak znaczący wzrost importu to zakup ropy naftowej, po raz pierwszy od ponad 20 lat.

Wg wstępnych danych za okres I-VIII 2013 roku polski eksport do Iraku wyniósł 84,01 mln USD (dynamika 153% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego), import był marginalny (zaledwie 55 tys. USD). Około 60% naszej sprzedaży do urządzenia do odbioru dźwięku, w dalszej kolejności – produkty pochodzenia zwierzęcego i gotowe artykuły spożywcze. Jest to istotna zmiana w strukturze ale na bieżącym etapie trudno ocenić czy będzie to stała tendencja.

AKTUALNY STAN ROZLICZEŃ FINANSOWYCH POMIĘDZY POLSKĄ A IRAKIEM

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2004 r. Irak jest winien Polsce (należności budżetu) 786 mln USD z tytułu wykorzystanych i podlegających spłacie kredytów rządowych – w tym częściowo już restrukturyzowanych – za zrealizowane dostawy.

Podczas wizyty w Polsce Ministra Ropy Iraku w sierpniu 2008 r., Wicepremier W. Pawlak zadeklarował chęć rozstrzygnięcia kwestii zadłużenia irackiego wobec Polski na wzór państw Klubu Paryskiego (redukcja o 80%). Termin wypełnienia tego postulatu musi jednak zostać

odsunięty w czasie w związku ze światowym kryzysem i sytuacją budżetową Polski – umorzenie zadłużenia zwiększyłoby deficyt. Ministerstwo Finansów wykluczało możliwość podjęcia rozmów nt. redukcji zadłużenia przed końcem 2013 r.

WAŻNE WYDARZENIA W OSTATNICH LATACH

- **Sierpień 2008 r.** - wizyta w Polsce Ministra Ropy Iraku pana H. al-Shahristani. Program pobytu w Polsce obejmował spotkania z: Wicepremierem W. Pawlakiem, Ministrem P. Kownackim i przedstawicielami polskiego sektora naftowo-gazowego.
- **Listopad 2009 r.** - wizyta w Polsce Ministra Przemysłu i Mineratów Iraku pana F. Hariri. Podczas pobytu odbyły się spotkania z: Wicepremierem W. Pawlakiem, Ministrem W. Stasiakiem, Ministrem A. Gradem, Ministrem B. Klichem, Wiceministrem J. Najderem, Wiceministrem A. Dychą i Prezesem Bumar sp. z o.o. E. Nowakiem. W czasie wizyty odbyło się także polsko-irackie seminarium biznesowe zorganizowane przez KIG (około 85 uczestników).
- **Październik 2010 r.** - wizyta Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz z misją biznesową w irackim Kurdystanie. Udział w Międzynarodowych Targach w Erbilu, m.in. spotkania z Premierem Kurdystanu, ministrami elektryczności, handlu, zdrowia.
- **Luty 2011 r.** - spotkanie Podsekretarza Stanu M. Korolca z delegacją UNDP w sprawie udziału Ministerstwa Gospodarki w rozwoju sektora prywatnego w Iraku.
- **Lipiec 2011 r.** – szkolenie grupy irackich ekspertów z zakresu utworzenia w Iraku odpowiednika PARP.

UMOWA O PARTNERSTWIE I WSPÓŁPRACY UE-IRAK

Negocjacje zakończono w listopadzie 2009 r., umowę parafowano w czerwcu 2010 roku. Jej zawarcie nastąpi po przetłumaczeniu i zakończeniu niezbędnych procedur w ramach Rady UE i uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego. Część handlowa ww. porozumienia ma charakter niepreferencyjny (na bazie KNU), zawiera klauzule oparte na zobowiązaniach regulowanych w ramach reguł WTO (mimo, że Irak nie jest członkiem WTO), ponadto porozumienie zawiera mechanizm rozstrzygania sporów oraz reguluje, istotne z punktu widzenia UE, kwestie dotyczące ograniczeń ilościowych w eksporcie i w podatkach eksportowych.

W dniu 18 stycznia 2010 r. podpisane zostało w Bagdadzie Memorandum of Understanding między Rządem Iraku i EU w zakresie Strategicznego Partnerstwa w dziedzinie energii (ang. Energy MoU). Dokument ten odzwierciedla strategiczne wytyczne polityki UE mówiące o potrzebie dywersyfikacji źródeł dostaw energii do UE.

Jedną z części państwa irackiego jest Iracki Kurdystan. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Przewodniku po rynkach zagranicznych <http://rig.katowice.pl/wspolpraca-miedzynarodowa/przewodnik-po-rynkach-zagranicznych>

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2013 r.

IZBY

Polsko Iracka Izba Współpracy Przemysłowo-Handlowej <http://piiwph.pl>

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Republiki Iraku

ul. Dąbrowiecka 9a

03-932 Warszawa

telefon: (22) 617 49 11

e-mail: iraqembassy@ambasadairaku.pl

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Bagdadzie

38/75 Karadat Mariam,

International Zone

Irak, Bagdad

telefon: (+964) 790 235 47 65

e-mail: bagdad.amb.sekretariat@msz.gov.pl

CIEKAWOSTKI

Współpraca gospodarcza

http://www.bagdad.msz.gov.pl/pl/wspolpraca_dwustronna/wspolpraca_gospodarcza/

Turystyka <http://www.odyssei.com/pl/travel/irak.php>

